

Edukacja IPN

<https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/materialy-edukacyjne/teki-edukacyjn/czerwiec-1976/165625,Cwiczenia-dla-uczniow-do-pobrania.html>

25.04.2024, 06:45

Ćwiczenia dla uczniów do pobrania

Ćwiczenia:

Moduł edukacyjny

Zadanie na dobry początek

Podaj imię i nazwisko postaci ukazanej na ilustracji, i następnie zamień informacje, które jej dotyczą.

- A. Marzec 1968.
- B. propaganda sukcesu
- C. Grudzień 1970.
- D. „walka z tyfem”
- E. Czerwiec 1976.
- F. praktyka wedywowa

Przeżył Czerwca 1976:

- A. było utworzenie Komitetu Obrony Robotników.
- B. była sygnalizacja o władzę w oblicie komunistów.
- C. była ogłoszona przez władzę podwyżka cen wielu artykułów żywnościowych.
- D. było zdjęcie z afisza sztuki Dziady na podstawie dramatu Adama Mickiewicza.

Utworzenie Komitetu Obrony Robotników nastąpiło bezpośrednio po:

- A. październiku Czerwca 1968.
- B. wydarzeniach Marca 1968.
- C. Grudnia 1970.
- D. Czerwca 1976.

1. Ćwiczenia - Moduł edukacyjny

1. Nauczyciel dzieli klasę na kilkusobowe grupy. Każdej daje arkusz zapisany i filmowy lub wideo. Następnie podaje pytanie. Uczniowie w grupach dyskusyjnie odpowiadają na pytanie. Następnie uczniowie zapisują na prochu arkusza. Uczniowie w grupach podają własne skojarzenia związane ze wskazanym zagadnieniem. Mogą mieć one różną formę: na przykład hasła lub rysunki. Uczniowie porządkują zgromadzone informacje i rozmieszczają je na arkuszu zapisu tak, aby stworzyć spójny i logiczny związek. Grupy krótko przedstawiają mapy, a wybrani przedstawiciele objaśniają zawarte w nich wiadomości. Następnie grupy porównują swoje notatki i w razie potrzeby je uzupełniają. Nauczyciel podsumowuje i ocenia pracę uczniów.

Wariant alternatywny

Uczniowie otrzymują po 25 sekundach karteczek, na których na podstawie plakatów, wykładów i broszur, metody „burzy mózgowej” zapisują skojarzenia związane z czerwcowym protestem, uzupełniając w ten sposób plakat.

2. Ćwiczenia - Moduł edukacyjny

2. Po wydziałach Czerwca76 w Radomiu, Ursusie i Płocku rozpoczęły się represje wobec robotników podporządkowanych władzy w manifestacjach. Dochodziło do aresztowań i zwolnień z pracy. Tę rolę odegrał Komitet Obrony Robotników. Wśród założycieli KOR-u byli między innymi: Janek Ranecki, Edward Lipiński, Antoni Łab, Stanisław, Henryk Andrzejewski, Anka Kowalska, Aneta Sienbergowa, Halina Młodziejka oraz ks. Jan Zięba.

Klasa została podzielona na 5 grup. Zadaniem każdej z nich będzie opracowanie wystąpienia schematu CV wylosowanej osoby – członka KOR-u: Janek Ranecki, Antoni Maciejewicz, Piotr Narmal, Jan Lipiński, Anka Kowalska, Aneta Sienbergowa, przy pomocy informacji zawartych w broszurze oraz materiałów na stronie <http://komitobronyrobotnikow.pl/>. Po zaprezentowaniu pracy wszystkich grup, uczniowie zgodnie z nazwiskiem podsumują opracowanie materiału odpowiadając na pytania:

- ▶ Na czym polegała działalność członków KOR?
- ▶ Jaki wpływ odebrał strajkowy ruch robotniczo-polityczny na decydującą rolę w tym czasie na powstanie KOR i działalność jego członków?

Imię i nazwisko:	
Lata życia:	
Wykształcenie:	
Aktywność zawodowa:	
Działalność opozycyjna:	
Motywy, które wpłynęły na podjęcie działalności w Komitecie Obrony Robotników:	

3. Ćwiczenia - Moduł edukacyjny

3. Na podstawie informacji umieszczonych w broszurze i na panelach wystawy „Kor i wobol” uzupełnij poniższą tabelę:

24 czerwca 1976 r.:	
26 czerwca 1976 r.:	
18 sierpnia 1976 r.:	

4. Połączcie się informacjami zawartymi na panelach wystawy lub w broszurze wykładając poniższe skróty i pojęcia:

- ZOMO -
- KOR -
- KORPO -
- PPR -
- „opozycja cmentarna” -
- „składki robotnicze” -

5. Uzupełnij tabelę historyczną, wykorzystując wiadomości z broszury i wystawy dotyczącej przyczyn, przebiegu i skutków protestu w Czerwcu 1976.

PRZECZYNY	PRZEBIEG WYDARZEŃ	SKUTKI
1.	1.	1.
2.	2.	2.
3.	3.	3.

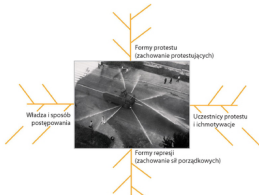
4. Ćwiczenia - Moduł edukacyjny

KOLO RĄTUWOWE

Możesz odpowiednio wykorzystać poniższe określenia: odwołanie podjęte przez manifestację, uliczne postawienie Komitetu Obrony Robotników, doprowadzenie do aresztowania, spory, powołanie z grupy, brak konsultacji, nieprzezwidywanie, niezaproszenie, rozmowy z władzami, podjęcie Komitetu Partii i władze uliczne w budowie.

6. Podział uczestników na dwie grupy: jedna wchodzi w rolę uczestników protestu z 1976 roku, druga ma za zadanie uzyskać jak najwięcej informacji od „świadków historii” w wydziałach Czerwca 1976 roku.

- ▶ „Uczestnicy protestu” powinni przygotować swoje historie na podstawie uzyskanej wiedzy.
- ▶ Informacje powinny dotyczyć motywacji uczestników protestu, przebiegu wydarzeń, zachowania się porządkowych, napiętej atmosfery protestacyjnych, stosunku do wydziałów Czerwca po latach i ich oceny.
- ▶ Na podstawie przeprowadzonych rozmów druga grupa przygotowuje i uzgadnia mapę mentalną Czerwca 1976 – mapę wykładania.

5. Ćwiczenia - Moduł edukacyjny

7. Na podstawie udostępnionych materiałów (reżyseria i broszury) wykonaj na wypracowanie:
- Sporób w punktach określić czynniki protestujących robotników w 1976 r.
  - Oceni efekty tego protestu dla władzy i dla przemysłowych:
    - Czy zrealizowano postulat protestujących?
    - Jak zachowała się władza wobec protestujących?
8. W oparciu o posiadane materiały o przyczynach protestów w 1976 r. przygotuj transparent, którym mogły wyrazić manifestujący robotnicy Uwagi przy przyczynach i transparentach problemy ówczesnych Polaków. Zwróć uwagę na brzd hałas, jego wymowę i cel.
9. Na podstawie mapy ze strony MOW o zasięgu protestów w 1976 roku w Polsce, zamieszczonej na wyprawie okien, w jakich miejscach regionach kraju doszło do zjawisk w grupie?
10. Jednym z charakterystycznych elementów protestów 1976 r. było to, że manifestujący zbirali się pod flagi PZPR, a w Radomiu doszło nawet do jego podpalenia. Dlaczego grafiki protestujących kierowały był wobec partii, a nie tylko PRL?
11. Podział klasy na 5-6 osobowe grupy. Zakreślenie grup będzie podjęcie analizy problemu: Jak ocenicie sposób wprowadzenia przez władzę PRL planowanych podwyżek cen w 1976 roku?
- Do rozwiązania problemu wykorzystamy metaplan. Metoda ta pozwala na głębsze zbadanie omawianego zagadnienia i ułatwia do krytycznej analizy faktów, formułowania sądów i opinii. Ciepły otoczenie placu. Czas pracy 20 minut. Prezentacja: 10 minut.

Jak było?	Jak być powinno?
Dlaczego nie było jak być powinno?	Co zrobić, żeby było tak, jak być powinno?

6. Ćwiczenia - Moduł edukacyjny

12. Zamocuj na podstawie posiadanej wiedzy o wydarzeniu Cierwiec 1976 zdjęcia przedstawiające (P) / fałszywe (F)

ZDANIE	P	F
Zastępowanych robotników protestujących w czerwcu 1976 r. przewożono przez tzw. „kolejki zdrowe”, czyli szpale bieżących palenisk miasteczka.		
Elżbieta Edwards-Gierka nie wycofała się z podjętych ogłoszonych w czerwcu 1976 roku.		
Komitet Obrony Robotników (KOR) to jedna z organizacji opozycyjnych sprzeciwiających się polityce władzy i misją z pomocą prawną i finansową reprezentowania i sprawozdawania protestów w Urzędzie Statystycznym.		
Do strajków w 1976 roku przystąpiło podjęcie w Radomiu, Ursusie i Hucie.		
Wydarzenia z 1976 roku stały się początkiem twórczości zorganizowanej i nieopartej antykomunistycznej i współpracy między robotnikami i intelektualistami.		
W wszystkich strajkujących miastach podpalano Komitety Wojewódzkie PZPR.		

13. Klasy dzielimy na grupy 5-6 osobowe. Każda otrzymała karty do analizy SWOT. Zadaniem uczniów będzie dokonanie diagnozy sytuacji protestujących w 1976 roku robotników i wypracowanie wniosków. Zapoznanie w oparciu o udostępnione materiały wypełniają swoją tabelę. To zajęcie trwa 30 minut i więcej. Uczniowie wypełniają notatki (S) i (W) strony robotników, a także stronę (O) i (T) organizatorów i wynikające z podejmowanych działań.

S	W
O	T

7. Ćwiczenia - Moduł edukacyjny

14. Odbuduj na wystawie poniższe fotografie i dopasuj do nich właściwy opis.

	Około godziny 15 demonstranci podpalili w Radomiu gmach Komitetu Wojewódzkiego PZPR.
	W czasie tygodniówek uczestników protestu Cierwiec 76 przyniemy do swoich sprządek. Ichym doprowadzi do powstania Komitetu Obrony Robotników. Jego członkami są: Janek Karak, Antoni Maciejewicz czy Ludwik Dom. Organizowali przerwę dla wypracowanych robotników i ich rodzin.
	W Rielcu manifestujący robotnicy zorganizowali pochód pod gmach Komitetu Wojewódzkiego PZPR.
	W Strzku Zakładów Mechanicznych w Ursusie wręczył robotnicy. Robotnicy zablokowali tor kolejowy i wstrzymali ruch pociągów, choć w ten sposób poinformował Polaków o protestach.
	W Radomiu doszło do gwałtownych walk ulicznych. Demonstranci stał się z kłami Zmieszanych Odbiorców Młoty Obywatelskiej.

8. Ćwiczenia - Moduł edukacyjny

15. Przypnij się fotografom. Wiele się w dowodzą postać / zastanów, o czym może mówić w tym momencie lub o czym myślisz, co czuje. Zaproponuj na podstawie materiału fotograficznego relację i wydarzenia, których przedmiotem były uczestnikom.

9. Ćwiczenia - Moduł edukacyjny

16. Na podstawie zpromowanych materiałów przygotuj relację na temat wystąpienia 1978 roku. Może ona mieć dowolną formę (tekst, audiobook, wywiad z świadkiem historii). Skup się w niej na zaskakującym postacie, obiektach i osobach zwykłych ludzi, którzy byli ułóż w tych wydarzeniach.

lub
 Na podstawie zebranych informacji o protestach w czerwcu 1978 roku przygotuj relację.
 ➔ Dziennikarza oficjalnego środka masowego przekazu np. „Stowa Ludu” w wydarzeniach 25 czerwca w Radomiu.
 ➔ Członkarkę z Zachodniej Europy lub Radia Wolna Europa o tym wydarzeniu.

17. Jedną z ofiar Radomskiego Czerwca była, przedstawiony na zdjęciu, ks. Roman Kotarski. Na podstawie informacji z broszury i wystawy „Ksiądz ku wsiom” zredaguj krótką notkę o jego postaci (o tym w wydarzeniach Czerwca 1978 r.). Spróbuj wyjaśnić, do jakiego miasteczka przy kapłanem Radomskiego Czerwca i dlaczego, czym na to byłby zadowolony.

18. Na podstawie parali wystawy i broszury oraz informacji z tekstu o wydarzeniach 1978 roku uświadom sobie następujące porównania.
 Popadnięcie w sytuację gospodarczą państwa doprowadziła do wystąpienia robotników w 1978 roku. Bezpośrednią przyczyną obywatelskiego protestu była ogłoszona dnia ..... przez premiera ..... manifestacji niezadowolonych z decyzji rządu došlo w Radomiu ..... i Prodo. W dni wyroku planowana paleniska sam protest ..... Wobec uczestników wydarzeń 1978 roku władze rozpoczęły brutalne represje takie jak ..... protestujących strasze za nieodpowiedzialnych chuliganów i warcholów. Po tych wydarzeniach powstał ..... WZCJ, zwaną organizacją reprezentującą się polityce władzy i naszego państwa i francuskiej reprezentacji w naszym społeczeństwie protestu w Radomiu i Prodo oraz inne organizacje opisywane takie jak ..... czy Wolne Związki Zawodowców WZCZ.

Kolejnym podobnym „kaskadem ku wsiom” były strajki robotnicze latem 1980 r.

10. Ćwiczenia - Moduł edukacyjny

Praca z materiałami źródłowymi:

Praca z tekstem źródłowym

Tekst źródłowy nr 1

„Mijaniem dla pozostawionych robotników było pomoc prowadzić swoją działalność m. in. przez rozmowę Władysława Gilewskiego i Jana Chłapowskiego. Pierwszy mianowany radcą Kozłowski w 1978 roku awansował Komitet Obrony Robotników w 1977 przekształcony w Komitet Samoobrony Społecznej, który prowadził, między innymi, akcję organizacyjną, zwaną „Zimną akcją” zdobywania środków na jej działalność. Władysława Gilewskiego był m. in. Jacek Kurzyński, Andrzej Kozłowski. Od 1977 roku organizację rozpoczęli Jacek Gilewski i Jacek Kurzyński. W tym samym roku powołano Komitet Obrony Pracy, Czerwca 1978 roku (KOPC) „Jednym z jego założycieli był m. in. Leszek Moczulski. Wtedy założyciel 1978 roku (KOPC) Kozłowski i Gilewski. W 1978 roku Jacek Kurzyński, Komitet Zakładowy i Władysław Gilewski, Leszek Moczulski. Władysława Gilewskiego był m. in. Anna Władysławowa i Leszek Wajspol.”

Źródło: KOPC, 30.04.2014, www.kopcz.pl

Polecenia do tekstu:

1. Na podstawie powyższego tekstu, wystawy i broszury oraz swobodności z innych źródeł napisz krótką relację dotyczącą wspomnianych organizacji i ich powstania po 1978 roku.

Nazwa organizacji	Skład	Rok powstania	Działalność	Postulaty	Działalność
Rad. Obrony Pracy i Zawodowa (ROPC)			Leszek Moczulski, Andrzej Kurzyński		zabieranie udziału w strajkach, organizacja protestów, pomoc w negocjacjach
KOPC				niezależność od władzy państwa, wolność wyrażania opinii	
WZCZ			Leszek Moczulski		Pracownicy opisywali strajki i protesty

1. Praca z materiałami źródłowymi - Moduł edukacyjny

Pliki do pobrania

Materiały dla uczniów scalone w formacie PDF

[Moduł edukacyjny - ćwiczenia \(pdf, 46.42 MB\) 22.06.2022 10:57](#)

[Moduł edukacyjny - praca z materiałem źródłowym \(pdf, 33.51 MB\) 22.06.2022 10:59](#)

Opcje strony